

Artikkelien kuvailutyökalu: Artikkelin tyyppi

Artikkelin tyyppinä käytetään OKM:n tiedonkeruussa käytettävää **julkaisutyyppiä**. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tiedonkeruun käsikirjoissa (2012) on käytössä seuraava julkaisutyyppi luokitus. Artikkelien kuvailutyökalulla tallennetaan kuitenkin (toistaiseksi) vain luokkiin A1, A2, B1, D1 ja E1 (lehtiartikkelit) sekä A3 ja B2 (kokoomateosten artikkelit) kuuluvaa aineistoa.

Lisää julkaisutiedonkeruuseen liittyvää materiaalia ja CSC:n ylläpitämä keskustelualusta, jonne voi jättää kysymyksiä ja kommentteja julkaisutiedonkeruuseen liittyvistä asioista (mm. julkaisutyyppien määrittäminen):
<https://wiki.eduuni.fi/pages/viewpage.action?pageId=39984937>

Yleisohje:

- Julkaisu luokitellaan ryhmiin (tieteellinen julkaisu A-C, ammatillinen julkaisu D ja yleistajuinen julkaisu E) julkaisukanavien ja julkaisukanavien kohdeyleisön perusteella.
- Yksittäisen artikkelin julkaisutyyppin määrää lehden julkaisutyyppi ja lehden julkaisutyyppin määrää sen kohdeyleisö.
- Tieteellisten lehtien julkaisutyyppit jakautuvat kahtia, vertaisarvioituihin A1 tai A2 ja vertaisarvioimattomiin B1 (vaikka sisältö vastaisi enemmän kirjoitusta ammattilehdessä).
- Poikkeuksen tähän muodostavat ammattilehdet, joissa julkaistaan myös vertaisarvioituja tieteellisiä artikkeleita. Tiedonkeruukäsikirjassa on mainittu näistä Duodecim ja Suomen lääkärilehti. Näissä lehdissä vertaisarvioitujen artikkelien ovat aina joko A1- tai A2-julkaisutyyppiä ja muut artikkelit D1-julkaisutyyppiä.
- Lehden julkaisutyyppien määrittäminen:
 - Jufo-taso (kaikki Jufo-tasolla olevat lehdet ovat tieteellisiä, eli saavat A- tai B-luokan)
 - Myös jotkin ilman Jufo-tasoa (1-3) olevat lehdet voivat olla tieteellisiä!
 - [Tiedejatutkimus.fi](https://www.tiedejatutkimus.fi)-portaalista voi myös katsoa "vihjeitä".

A Vertaisarvioitujen tieteelliset artikkelit

A1 Alkuperäisartikkeli tieteellisessä aikauslehdessä (Journal article-refereed, Original research)

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän
- Koostuu pääosin julkaisemattomasta materiaalista
- Artikkelin on vertaisarvioitu
- Artikkelin julkaisseella lehdellä on ISSN-tunnus

Luokkaan sisältyy mm.:

- Alkuperäistutkimuksen tuloksia esittelevät artikkelit. Myös julkaisufoorumillista mainituissa ammattilehdissä julkaistut alkuperäistutkimusta esittelevät artikkelit.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Katsausartikkelit (luokka A2)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Lyhyet tutkimuselostukset (case report) tai lyhyet katsausartikkelit (luokka B1)
- Pääkirjoitukset (editorial), kirja-arvostelut (book review), keskustelupuheenvuorot (discussion, letter), kommentit (comments) (luokka B1)
- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)

Huom!

Em. kriteerit täyttävät aikauslehtien erikoisnumeroissa ilmestyneet artikkelit merkitään joko luokkaan A1 tai A3.

Konferenssijulkaisun artikkelia, joka on ilmestynyt aikauslehden erikoisnumerossa merkitään joko luokkaan A1 tai A4.

A2 Katsausartikkeli tieteellisessä aikauslehdessä (Review article, Literature review, Systematic review)

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän, lukuun ottamatta vaatimusta uuden tiedon tuottamisesta
- Perustuu aikaisempiin julkaisuihin aihepiiristä. Katsausartikkeleita esiintyy erityisesti lääke- ja terveystieteiden parissa

- Perustuu keskeisimpään alkuperäisartikkeliaineistoon

- Artikkelin on vertaisarvioitu
- Artikkelin julkaisseella lehdellä on ISSN-tunnus

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Alkuperäisjulkaisujen tai muiden tutkimuksissa esitettyjen tulosten pohjalta luodut katsaukset joltakin tietyltä tieteenalalta.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Alkuperäisartikkelit (luokka A1)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Lyhyet tutkimuselostukset (case report) tai lyhyet katsausartikkelit (luokka B1)
- Pääkirjoitukset (editorial), kirja-arvostelut (book review), keskustelupuheenvuorot (discussion, letter), kommentit (comments) (luokka B1)
- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)

A3 Kirjan tai muun kokoomateoksen osa (Book section, Chapters in research books)

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän
- Koostuu pääosin julkaisemattomasta materiaalista
- Kirjan toimituskunta tai vastaava on vertaisarvioinut artikkelin
- Kirjalla on pääsääntöisesti ISBN-numero
- Kirjan on julkaissut tieteellinen julkaisija

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Tieteellisissä kokoomateoksissa julkaistut artikkelit
- Tieteellisissä vuosikirjoissa tai vastaavissa julkaistut artikkelit

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Vertaisarvioimattomat kirjan tai muun kokoomateoksen osat, ks. tarkempi määrittely luokka B2
- Artikkelit ammatillisessa käsi- tai opaskirjassa tai ammatillisessa tietojärjestelmässä, taikka oppikirja-aineistot (luokka D2)

A4 Artikkelit konferenssijulkaisussa (Conference proceedings)

- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.

B Vertaisarvioimattomat tieteelliset kirjoitukset

B1 Kirjoitus tieteellisessä aikauslehdessä (Unrefereed journal articles)

- Luokkaan kuuluvat vertaisarvioimattomat kirjoitukset tieteellisissä aikauslehdissä. Artikkelien lisäksi luokkaan kuuluvat lyhyet tutkimusloistukset (case report)

tai lyhyet katsausartikkelit, pääkirjoitukset (editorial), kirjaarvostelut (book review), keskustelupuheenvuorot (comment, letter) ja kommentit tieteellisissä aikauslehdissä

- Aikauslehdessä on toimituskunta, mutta lehden ei välttämättä tarvitse noudattaa vertaisarviointikäytäntöjä
- Artikkelin julkaisseella lehdellä on ISSN-tunnus

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Vertaisarvioimattomat artikkelit
- Lyhyet tutkimusloistukset tai lyhyet katsausartikkelit
- Pääkirjoitukset, kirja-arvostelut, keskustelupuheenvuorot, kommentit, jne. tieteellisissä aikauslehdissä

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Alkuperäisartikkelit (luokka A1)
- Katsausartikkelit (luokka A2)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)

B2 Kirjan tai muun kokoomateoksen osa (Book section)

- Luokkaan kuuluvat vertaisarvioimattomat artikkelit kirjoissa tai kokoomateoksissa, joissa mahdollisesti on toimituskunta, mutta artikkeleita ei ole vertaisarvioitu

- Kirjan julkaisija tieteellinen kustantaja (ks. määritelmä sivulla 20)
- Kirjalla on pääsääntöisesti ISBN-numero

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Vertaisarvioimattomat artikkelit kirjoissa tai kokoomateoksissa
- Tutkimuslaitosten kustantamissa kokoomateoksissa julkaistut artikkelit, jotka ovat lähempänä tieteellistä artikkeleita kuin raporttia tai selvitystä
- Valtion virastojen kustantamissa kirjoissa julkaistut artikkelit, jotka ovat lähempänä tieteellistä artikkeleita kuin raporttia tai selvitystä

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Artikkelit tieteellisissä kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit ammatillisessa käsi- tai opaskirjassa tai ammatillisessa tietojärjestelmässä, taikka oppikirja-aineistot (luokka D2)
- Julkaistut kehittämis- tai tutkimusraportit taikka -selvitykset (luokka D4)
- Oppikirjat, ammatilliset käsi- tai opaskirjat taikka sanakirjat (luokka D5)
- Lyhyet esipuheet tai johdannot

B3 Vertaisarvioimaton artikkeli konferenssijulkaisussa (Unrefereed conference proceedings)

- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.

C Tieteelliset kirjat (monografiat)

- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.

D Ammattiyhteisölle suunnatut julkaisut

D1 Artikkelit ammattilehdessä

- Ammattilehdillä tarkoitetaan lehtiä, joiden pääasiallinen lukijakunta on alalle koulutettua ja soveltaa tietoa käytännön työssään. Usein kotimaisia lehtiä.

- Artikkelien ei tarvitse perustua alkuperäistutkimukseen
- Aikauslehdessä on toimituskunta, mutta lehden ei välttämättä tarvitse noudattaa vertaisarviointikäytäntöjä
- Artikkelin julkaisseella lehdellä on ISSN-tunnus

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka on julkaistu ammattilehdessä. Artikkelien ei tarvitse perustua alkuperäistutkimukseen.

Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:

- Alkuperäisartikkelit (luokka A1)
- Katsausartikkelit (luokka A2)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Yleistajuiset artikkelit, sanomalehtiartikkelit (luokka E1)

D2 Artikkelit ammatillisessa käsi- tai opaskirjassa tai ammatillisessa tietojärjestelmässä, oppikirja-aineisto, taikka ensyklopediatekstit
- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.

D3 Artikkelit ammatillisessa konferenssijulkaisussa
- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.

D4 Julkaistu kehittämis- tai tutkimusraportti taikka -selvitys
- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.

D5 Oppikirja, ammatillinen käsi- tai opaskirja taikka sanakirja
- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.

E Suurelle yleisölle suunnatut julkaisut

E1 Yleistajuinen artikkeli, sanomalehtiartikkeli
- Artikkelit, katsaukset ja pääkirjoitukset suurille yleisölle suunnatuissa julkaisuissa
- Kirjoituksella täytyy olla yhteys kirjoittajan työhön
Luokkaan sisältyvät mm.:
- Julkaistut yleistajuiset artikkelit yleisesti saatavilla olevissa suurelle yleisölle suunnatuissa sanomalehdissä tai aikakauslehdissä.
Luokkaan eivät yleisesti ottaen sisälly:
- Artikkelit ammattilehdissä (luokka D1)
- Lyhyet kommentit tai yleisönosastokirjeet
- Artikkelit jotka kirjoittaja on kirjoittanut työskennellessään sanomalehdessä

E2 Yleistajuinen monografia
- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.

F Julkinen taiteellinen ja taideteollinen toiminta

- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.

G Opinnäytteet

- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.

H Patentit ja keksintöilmoitukset

- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.

I Audiovisuaaliset aineistot ja tieto- ja viestintätekniset ohjelmat

- Ei käytössä Artikkelien kuvailutyökalulla.